

1. ΕΝΑ ΕΤΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗ ΜΕΛΙΝΑ

Μέσο: . . . . . ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 18/10/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 18/10/2019

Σελίδα: 1

1. ΕΝΑ ΕΤΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ ΣΤΗ ΜΕΛΙΝΑ

Μέσο: ..... ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: ...18/10/2019 Ημ. Αποδελτίωσης: ...18/10/2019

Σελίδα: 34

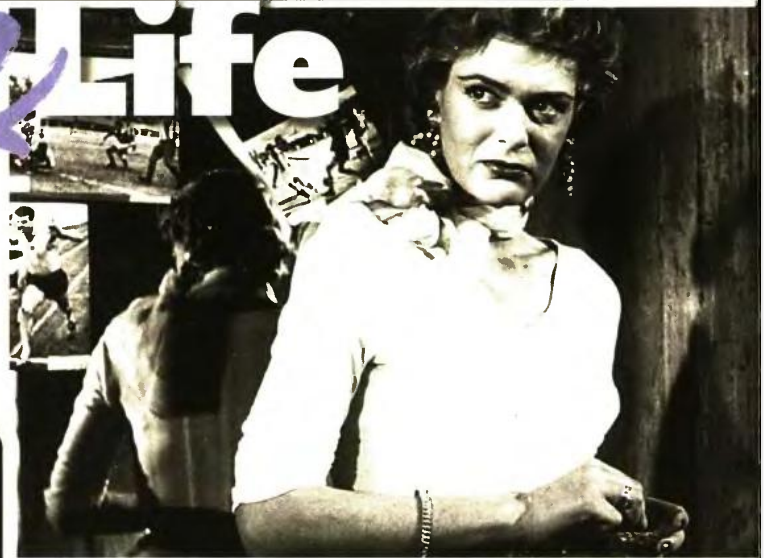
Παρασκευή 18 - Κυριακή 20 Οκτωβρίου 2019

34

Arts & Life

Φιλελεύθερος

ΜΕΛΙΝΑ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

Η Μελίνα με τον Σαλβαδόρ Νταλί

Με τον Ζυλ Ντασσέν και τον Μάνο Χατζιδάκι

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΔΑ ΘΕΑ

100 χρόνια από τη γέννηση της διεθνούς σταρ του κινηματογράφου και του θεάτρου, της αγωνίστριας της Δημοκρατίας, της πολιτικού, της μακροβιότερης υπουργού Πολιτισμού, συμπληρώνονται το 2020, ενώ κατά τη διάρκεια της χρονιάς θα πραγματοποιηθούν τιμητικές εκδηλώσεις

ΤΗ ΣΑΥΤΑΙΝΗ ΚΑΤΗ

Στη μνήμη της «τελευταίας Ελληνίδας θεάς» αφιερώνει το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού το έτος 2020, ανακηρύσσοντάς το έτος Μελίνας Μερκούρη.

Κατά τη διάρκεια της χρονιάς θα πραγματοποιηθεί σειρά εκδηλώσεων σε συνεργασία με το Ίδρυμα Μελίνα Μερκούρη, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου.

«Σήμερα 18 Οκτωβρίου 2019, μπαίνουμε στο έτος κατά το οποίο συμπληρώνονται 100 χρόνια από τη γέννηση της Μελίνας Μερκούρη» αναφέρει η σχετική ανακοίνωση. «Της διεθνούς σταρ του κινηματογράφου και του θεάτρου, της αγωνίστριας της Δημοκρατίας, της πολιτικού, της μακροβιότερης υπουργού Πολιτισμού, της μεγάλης Ελληνίδας.

Είκοσι πέντε χρόνια μετά τον θάνατό της, το υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού ανακηρύσσει το 2020 ως έτος Μελίνας Μερκούρη.

Περισσότερες λεπτομέρειες θα ανακοινωθούν στη συνέντευξη Τύπου της υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνας Μενδώνη, την προσεχή Δευτέρα 21 Οκτωβρίου.

Είναι ο ελάχιστος φόρος τιμής στη γυναίκα που χαρακτηρίστηκε "η τελευταία Ελληνίδα θεά", αλλά δεν επαναπαύθηκε σε αυτόν τον τίτλο. Παρά τη διεθνή αναγνώριση που είχε ως ηθοποιός, η Μελίνα Μερκούρη σε όλη της τη ζωή έδινε μάχες. Μάχες εναντίον της δικτατορίας και αγώνες για την επιστροφή των Γλυπτών του Παρθενώνα. Παράλληλα με αυτές τις μάχες, η Μελίνα χάραξε μια επιθετική πολιτική πολιτιστικής διπλωματίας και δημιουργησε σημαντικούς θεσμούς που εξακολουθούν να υπάρχουν έως σήμερα, όπως η Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης, τα ΔΗΠΕΘΕ, αλλά και μεγάλα έργα, όπως η ενσωμάτιση των αρχαιολογικών χώρων της Αθήνας.

Η απώλεια της υπήρξε τέρσια για τον ελληνικό πολιτισμό. Η απουσία της παραμένει αισθητή και μεγάλη. Τι θυμόμαστε και τιμούμε τη μνήμη και την προσφορά της».

Η σπουδαία αυτή προσωπικότητα υπήρξε αναγκαία παρουσία στην καρδιά

και τον νου των ανθρώπων με τους οποίους συνεργάστηκε. Μερικά χρόνια πριν, είχαμε συννομιλίσει με τον Κωνσταντίνο Αλαβάνο, γενικό γραμματέα του υπουργείου επί των ημερών της και νυν μέλος του Δ.Σ. στο Ίδρυμα που φέρει το όνομά της, ο οποίος είχε τονίσει πως η Μελίνα «ήταν ένας άνθρωπος πολύ ζεστός, πολύ άμεσος και πολύ γνήσιος.

Αισθανόταν τον πόνο του άλλου, τον βίωσε, δεν προσποιούνταν. Και αυτή η ελκυστικότητα της αμεσοπάτας γινόταν αισθητή από όλο τον κόσμο. Γι' αυτό συνέβαινε και να την εκτιμούν οι διανοούμενοι και να τη λατρεύει ο απλός κόσμος. Μπορούσε να συναναστρέφεται με πλήρη άνεση τους κορυφαίους όλου του κόσμου και με την ίδια άνεση τους αγρότες, τους ψιροφόρους της Β' Πειραιώς, τους ανθρώπους του καφενείου με τους οποίους ανετότατα έπαιζε τάβλι και τους πειραξέ. Ήταν τόσο πλούσια τα ταλέντα της, ήταν τόσο προικισμένη...»

Καθώς δεν υπήρχαν χρήματα για τον πολιτισμό από τον κρατικό προϋπολογισμό, «εκατοντάδες ώρες κάθε χρόνο το αντικείμενο των συσκέψεων και των προσπαθειών ήταν πώς θα διασφαλιστούν περισσότερα χρήματα

για το υπουργείο». Αλλά κι εκείνη δεν καθόταν με σταυρωμένα χέρια. «Ζητούσε, "εκβίαζε", παρακαλούσε, ικέτευε, υποσχόταν, τα κατάφερνε. Ζούσαμε. Οχι πλούσια. Δεν υπήρχε τότε ούτε ΛΟΓΤΟ ούτε έσοδα που ήρθαν αργότερα στο υπουργείο Πολιτισμού, πάντα όμως κατάφερνε να παίρνει κάτι περισσότερο από τον τακτικό προϋπολογισμό ή από διάφορους χορηγούς».

ΜΕ ΤΗ ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Η πρώτη επαφή της υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού Λίνας Μενδώνη με τη Μελίνα Μερκούρη ήταν και η πρώτη της επαφή με το υπουργείο Πολιτισμού, όπως έχει πει κατά το παρελθόν στην υπογράφουσά. Το 1982, ο καθηγητής Αρχαιολογίας Βασίλειος Λαμπρινουδάκης παρουσιάζει την τότε μαθητριά του στη Μελίνα. Αίτημα, να αναλάβει η κυρία Μενδώνη την επιφανειακή έρευνα στην Κερθαία Κέα. Υπάρχουν και άλλοι, εμπειρότεροι διεκδικητές. Η υπουργός δεν πτοείται από το νεαρόν της ηλικίας και το θέμα διευθετείται. Η Λίνα Μενδώνη μου είχε τονίσει ότι η Μελίνα Μερκούρη είχε «καρισματικά προσωπικότητα και ήταν μια σπουδαία γυναίκα, της οποίας η παρουσία καθόρισε την πολιτιστική πολιτική του υπουργείου Πολιτισμού. Η οστρίξη της στο θέατρο και τη θεατρική αποκέντρωση με τη Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα, στον κινηματογράφο μέσα από το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, αλλά και η πολιτεία της στον τομέα της πολιτιστικής μας κληρονομιάς, με κορυφαίο όραμα τη διεκδίκηση της επιστροφής των Μαρμαρών του Παρθενώνα, καθόρισαν πολλά. Αυτά και πολλά άλλα εξακολουθούν σήμερα να αποτελούν και προτεραιότητες αλλά και ενισχυόμενες διαρκώς πρωτοβουλίες για το ΥΠΠΟ.

Η Μελίνα ήταν στην ουσία ο άνθρωπος που κατανόησε τη σημασία της πολιτιστικής παιδείας σε πολύ μικρή ηλικία και την ανάγκη συνέργειας της πολιτείας. Οραματίστηκε το πρόγραμμα παιδείας και πολιτισμού που φέρει σήμερα το όνομά της και είναι ένα σημαντικό πρόγραμμα. Ως άνθρωπος με διεθνή ακτινοβολία, με εμπέλεια και με τέρσιας ικανότητες να γοητεύει τους πάντες, συνέλαβε και υλοποίησε το πρόγραμμα των Πολιτιστικών Πρωτευουσών της Ευρώπης με τρόπο μοναδικό. Το σημαντικότερο όμως που πέτυχε, ήταν να κάνει αυτό το υπουργείο εξωστρεφές. Μια αρχαία επιγραφή λέει: "Πάντες μεν με επόθουν, ήμιν γαρ τοις πάσιν προσηνής". Δηλαδή, όλοι με αγαπούσαν γιατί ήμουν προσηνής προς όλους. Αυτή η λιτή φράση μου θυμίζει πάντα τη Μελίνα Μερκούρη» κατέληξε.

ΕΙΚΟΣΙ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ ΤΗΣ, ΤΟ ΥΠΠΟ ΑΝΑΚΗΡΥΣΣΕΙ ΤΟ 2020 ΩΣ ΕΤΟΣ ΜΕΛΙΝΑΣ ΜΕΡΚΟΥΡΗ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ

ΕΒΑΛΕ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟ ΣΤΙΣ ΠΡΩΤΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΤΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Η Μελίνα Μερκούρη μας «χάρισε» και τον Ζυλ Ντασσέν, ο οποίος μάλιστα πήρε και την ελληνική υπηκοότητα. Η συμβολή του αξέχαστου ακινοθητή υπήρξε μεγάλη. Για τη γραμματέα της και νυν γενική γραμματέα του Ίδρυματος Μελίνα Μερκούρη, Μανουέλα Παυλίδου ήταν «ο ορισμός της λέξης γενναιοδωρία», όπως είχε πει επίσης σε παλαιότερη συζήτησή μας. Ο άνθρωπος που είναι γενναιοδωρος στην πράξη είναι γενναιοδωρος και στην ψυχή, στα όνειρα, στα οράματα, στα συναισθήματα, στα «θέλω», στα «ευχαριστώ», στα «εύκομαι», σε όλα. Ως συνεργάτιδα ήταν υπέροχη: «Σου έδινε την αίσθηση ότι της ήσουν απαραίτητος και σου άφηνε και πεδίο δράσης και πεδίο πρωτοβουλίας. Και αν έκανε λάθος, η συμπεριφορά δεν ήταν απορητική, ήταν καθουσιαστική». Η Μανουέλα Παυλίδου είχε επίσης σημειώσει: «Πιστεύω ότι είχε μεγάλη πολιτική οξυδέρκεια και τέρσια ένστικτο. Είχε ένστικτο και ως άνθρωπος. Βλέπω ότι μου είχε πει πράγματα που τα θεωρούσα υπερβολές, θεατρικά, και τώρα, εκ των υστέρων, βλέπω ότι ήταν όλα αλήθεια. Όταν λοιπόν πλάνεις έτσι τους ανθρώπους, μπορείς να κάνεις και πολιτική άλλου τύπου, πιο ανθρώπινη, ίσως μικρότερης εμπέλειας σε επίπεδο μανάτζμεντ. Μπορεί να μην έκανε δέκα εκατομμύρια νόμους, έβαλε όπως τον πολιτισμό στις πρώτες σελίδες των εφημερίδων. Τον έβαλε, γιατί ήταν η Μελίνα. Εκείνη καθόρισε την κατάσταση. Η Μελίνα δεν καθορίστηκε από τον υπουργό, ο υπουργός καθορίστηκε από τη Μελίνα».